

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2012

aruandeaasta lõpp: 31.12.2012

ärinimi: aktsiaselts Norma

registrikood: 10043950

tänava/talu nimi, Laki 14

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10621

telefon: +372 6500442

faks: +372 6563134

e-posti aadress: norma@autoliv.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Konsolideeritud bilanss	11
Konsolideeritud kasumiaruanne	12
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	13
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	20
Lisa 3 Lühiajalised finantsinvesteeringud	21
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	22
Lisa 5 Nõuded ostjate vastu	23
Lisa 6 Varud	23
Lisa 7 Materiaalne põhivara	24
Lisa 8 Immateriaalne põhivara	25
Lisa 9 Kasutusrent	25
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 11 Võlad töövõtjatele	26
Lisa 12 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	26
Lisa 13 Aktsiakapital	27
Lisa 14 Müügitulu	28
Lisa 15 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	29
Lisa 16 Turustuskulud	29
Lisa 17 Üldhalduskulud	29
Lisa 18 Muud äritulud	30
Lisa 19 Muud ärikulud	30
Lisa 20 Finantstulud ja -kulud	30
Lisa 21 Tulumaks	31
Lisa 22 Tööjõukulud	31
Lisa 23 Seotud osapooled	31
Lisa 24 Konsolideerimata bilanss	33
Lisa 25 Konsolideerimata kasumiaruanne	34
Lisa 26 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	35
Lisa 27 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	36

Tegevusaruanne

Tegevusvaldkond

AS Norma (edaspidi ka "emaettevõtja") ja tema tütaretevõtja (edaspidi koos ka "kontsern") peamine tegevusvaldkond on autoohutussüsteemide, sealhulgas autoohutusrihmade ja nende komponentide tootmine ja müük. Valmistatakse ka autodetaile ning stantse ja plastivaluvorme pressidele. Inseneriteenust osutatakse autoohutussüsteemide ning ohutusrihmade komponentide väljatöötuse ning adapteerimise vallas.

Tegevuskeskkonna areng

Turud

AS Norma ühel olulisemal turul Venemaal kasvas uute sõiduautode müük 2012. aastal võrreldes aasta varasema perioodiga 11% 2,935 miljoni autoni ületades sellega rekordilise 2008 aasta taseme (2,918 miljonit sõidukit). Euroopa autoturg kukkus 7,8% 12,5 miljoni müüdü uue sõiduautoga 17 viimase aasta madalaimale tasemele. Venemaa oli Euroopa autoturul Saksamaa (3,08 miljonit autot) järel teisel kohal.

Turulidder AvtoVAZ müüs Venemaal 538 tuhat (2011: 578 tuhat, 2010: 517 tuhat, 2009: 349 tuhat) autot, langus 7% võrreldes 2011. aastaga. Chevrolet müük ulatus 205 tuhande autoni (kasv 18%), järgnes Renault 190 tuhande auto (kasv 23%) ja KIA 187 tuhande autoga (kasv 23%). Kümnest enim müüdud mudelist on kümme toodetud Venemaal. Suurim kontsern Venemaa autoturul on AvtoVAZ-Renault-Nissan 890 tuhande autoga, VW Grupi müük ulatus 316 tuhande autoni, millega mööduti eelneva aasta teisest GM-Grupist (288 tuhat müüdud autot).

Enim müüdud automargiks Venemaal tõusis Lada Priora 126 (2011: 139) tuhande autoga, järgnes Lada Granta 121 (2011: 1) tuhande autoga, varaseim müügiliider Lada Kalina, mille sedaani tootmine aasta keskel lõpetati langes kolmandaks 120 (2011: 143) tuhande autoga.

Vaatamata terve aasta positiivsele arengule, hoiatas üksnes 1% tõus detsembrikuus liigse optimismi eest Vene autotööstuse 2013 prognoosides. Nii on AMC küsitluse kohaselt väljavaated +/-5% võrreldes 2012. aastaga.

Lääne autoturul osaleb AS Norma eelkõige koostöös emaettevõtte Autoliv AB grupiga. Autoohutusrihmade müügi suurimaks lõppkliendiks on Volvo Car Corporation. AS-is Norma koostatud ohutusrihmu tarnitakse nii Volvo Belgia kui ka Rootsi tehasesse, vähesel määral ka Hiinasse. Ohutusrihmu tarnitakse ka Volvo Group (Volvo Trucks, Volvo Buses) mudelitele ning teistele bussi- ja veokifirmadele. 2012. aastal kahanes see segment 12% võrreldes 2011. aastaga.

Autoohutusrihmade komponentide müük Autolivi kontsernile ja teistele autoohutussüsteemide tootjatele kasvas 2012. aastal 99% 22,4 miljoni euron.

Majanduskeskkond Eestis

AS Norma ekspordib 98% oma toodangust. Meie partneriteks on autotootjad ja nende allhankijad. See on tööstusharu, kus hinnasurve on erakordselt tugev ning pidev müügihinna langus on norm. Samas impordib AS Norma enamuse materjalidest, mille hind on suuresti sõltuv tooraine hindadest maailmaturul. Ettevõtte tootmiskulud sõltuvad ka elektri, vee ja gaasi hinnast, mille tase üksnes kasvab.

Kontserni arengut Eestis piirab tootmistehnoloogiate allhankevõimaluse vähesus Eestis.

Äritegevuse hooajalisus

Traditsiooniliselt on automüük Venemaa turul madal jaanuaris, Rootsi autotootjad on kollektiivselt puhkusel juulis ning detsembris jõulude ja uusaasta vahelisel ajal. Neil perioodidel on ka AS Norma kui tarnija käive madalam.

Majandusaasta sündmused

Majandustegevus	2012	2011	2010	2009	2008
Müügitulu (miljonit eurot)	76.9	83.5	76.4	51.0	88.3
Muutus võrreldes eelmise aastaga	-8%	9%	50%	-42%	9%
Brutokasum (miljonit eurot)	9.0	10.5	13.0	4.1	12.8
Muutus võrreldes eelmise aastaga	-14%	-19%	220%	-68%	5%
Brutokasumi määr ¹	11.7%	12.6%	17.0%	8.0%	14.5%
Äri kasum (miljonit eurot)	3.4	7.1	9.9	0.9	7.9
Muutus võrreldes eelmise aastaga	-52%	-29%	1000%	-89%	19%
Äri kasumi määr ²	4.4%	8.5%	13.0%	1.7%	9.0%
EBITDA (kasum enne finantstulusid ja makse ning amortisatsioonikulu) (miljonit eurot)	6.6	9.8	13.1	4.2	11.3
Muutus võrreldes eelmise aastaga	-33%	-25%	211%	-63%	7%
Kasum enne makse (miljonit eurot)	3.5	7.2	10.2	2.4	9.9
Muutus võrreldes eelmise aastaga	-51%	-30%	325%	-75%	24%
Maksueelse kasumi määr ³	4.6%	8.6%	13.4%	4.8%	11.2%
Puhaskasum (miljonit eurot)	3.5	7.2	10.2	1.3	8.8
Muutus võrreldes eelmise aastaga	-51%	-30%	683%	-85%	30%
Puhaskasumi määr ⁴	4.6%	8.6%	13.4%	2.6%	9.9%
Käibekapital ⁵ (miljonit eurot)	6.9	10.1	14.6	40.4	45.3
Käibekapitali tootlus ⁶	11.1	8.3	5.2	1.3	1.9
Maksevõime kordaja ⁷	4.1	3.4	3.0	8.5	8.2

Likviidsuskordaja ⁸	3.2	2.5	2.1	7.8	7.2
Tulude suhe omakapitali (ROE)	9%	19%	33%	2%	14.0%
Tulude suhe varadesse (ROA)	7%	15%	26%	2%	12.7%
Töötajate keskmine arv kuus	828	827	733	707	969
Muutus võrreldes eelmise aastaga	0%	13%	4%	-27%	0%

¹ Brutokasumi määr – brutokasumi protsent müügitulust

² Ärikasumi määr – ärikasumi protsent müügitulust

³ Maksueelse kasumi määr – maksueelse kasumi protsent müügitulust

⁴ Puhaskasumi määr – puhaskasumi protsent müügitulust

⁵ Käibekapital – käibevara, v.a raha ja raha ekvivalendid (deposiidid tähtajaga < 3 kuud; intressifondiosakud) miinus lühiajalised kohustused

⁶ Käibekapitali tootlus – müügitulu suhe käibekapitali

⁷ Maksevõime kordaja – käibevara suhe lühiajalistesse kohustustesse

⁸ Likviidsuskordaja – käibevara, v.a. varud, suhe lühiajalistesse kohustustesse

Aksia ja dividendiga seotud näitajad	2012	2011	2010	2009	2008
Aktsiate arv (miljonit)	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2
Tulu aktsia kohta ⁹ (eurot)	0.3	0.5	0.8	0.1	0.7
Dividend aktsia kohta (eurot)	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3
Omakapital aktsia kohta ¹⁰ (eurot)	3.1	2.9	2.3	4.5	4.7

⁹ Tulu aktsia kohta – puhaskasum aktsia kohta eurodes: ettevõtte ei ole potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid,

mistõttu on lahustatud puhaskasum aktsia kohta sama, mis tavapuhaskasum aktsia kohta.

¹⁰ Omakapital aktsia kohta – kogu omakapital aktsia kohta eurodes

Tootmine

Jätkus tootmismahdade kasv autoohutusrihma komponentide osas, mille müük 2012. aastal ulatus 22,4 miljoni euroni (kasv 99%) . Viidi lõpule 2011. aastal alanud tootmisseadmete ületoomine Autolivi Saksamaa tehastest.

Kvaliteedi juhtimine

Toodete kvaliteedi tagamise ja parendamise tööriistaks on autotööstuse erinõuetele ISO/TS 16949 sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteem ja Autolivi tootearendussüsteem (APDS), tootmissüsteem (APS) ning Q5 – kvaliteet kõikides aspektides: klient, tarnija, toode, inimeste käitumine ja ettevõtte kasv.

2012.a. saavutasime klientidelt tagastatud toodete arvu miljoni toote kohta 3,7 (PPM) ja tarnetäpsuseks 94%. Kliendikeskuse ja toodete kõrge kvaliteedi tõenduseks on saadud Volvo Cars'i VQE auhind.

Aruandeaastal toimunud investeeringud

2012. aasta 12 kuu jooksul investeeriti kontsernis uute toodete ja tehnoloogiate juurutamiseks, tootmisvõimsuste laiendamiseks, tootmisprotsesside efektiivsuse tõstmiseks ja töökeskkonna kaasajastamiseks 2,75 (2011: 4,48) miljonit eurot.

Kontserni investeeringud jagunesid valdkonniti järgmiselt:

Metallitöötlemise seadmed	2,35 milj. eurot
Hooned ja rajatised	0,10 milj. eurot
Infotehnoloogia	0,10 milj. eurot
Kvaliteedikontrolli- ja keskkonnakaitse seadmed	0,18 milj. eurot

Müük

Kontserni müügitulu 2012. aastal oli 76,9 miljonit eurot, mis oli 8% vähem kui 2011. aastal. 51% (2011: 60%) müügitulust moodustasid ohutusrihmad. Autoohutussüsteemide müük AvtoVAZ-i Kalina ja Priora seeria autodele moodustas 7% käibest (2011: 15%). Ohutussüsteemide müük lõpeb 2013.a. Ohutusrihma komponentide ja koostude müük moodustas 42% müügist (2011: 25%).

AS Norma eksportis 97,6% (2011: 98,4%) toodangust. Tähtsaim AS Norma eksporditurg oli 2012. aastal taas Venemaa 35%-ga käibest (2011: 49%), Rootsi eksporditi 31% (2011: 34%) ja 11% Saksamaale (2011: 6%). Müük Venemaaale langes 33%, ja Rootsi 18%, Saksamaale kasvas 81% võrreldes 2011. aastaga. Kokku eksporditi toodangut 27 riiki kõigil kontinentidel, v.a. Antarktika.

Müük emaettevõtte Autoliv allüksustele tõusis 42 miljoni euroni (2011: 40 miljonit eurot), moodustades 55% (2011: 48%) AS Norma netokäibest.

Kulud

2012. aastal kulud toorainele ja materjalidele vähenesid 14%, moodustades käibest 59% (2011: 64%), seda eelkõige müügisegmentide struktuurse muutuse tõttu.

2012. aastal kulutused gaasile, elektrile ja veele tõusid käibe 8% languse juures 30%, ulatudes 2,4 miljoni euroni (2011: 1,9 miljonit eurot).

Personalitööjõukulu oli 2012. aastal 13,4 miljonit eurot, kasv võrreldes eelmise perioodiga 3,5%. Tööjõukulu osatähtsus netokäibes moodustas 17,5% (2011: 15,5%). Töötajate keskmine arv kuus oli 828, mis oli 1 töötaja võrra enam kui eelnenud aastal.

Tootearenduskulud kasvasid 2012. aastal 27%, ulatudes 1,1 miljoni euroni, mis oli käibest 1,4% (2011: 1,1%).

Kasum ja rentaablus

Kontserni brutokasum oli 2012. aastal 9,0 (2011: 10,5) miljonit eurot, mis oli 12% käibest, (2011: 13%).

EBITDA (kasum enne finantstulusid ja makse ning amortisatsioonikulu) kahanes aruandeperioodil 32% 6,6 miljoni euroni.

Ärikasum ulatus 3,4 (2011: 7,1) miljoni euroni, moodustades 4,4% (2011: 8,5%) käibest. Puhaskasumiks kujunes 2012. aastal 3,5 (2012: 7,2) miljonit eurot. Puhaskasumi määr müügitulust langes 8,6%-lt 2011. aastal 4,6%-ni 2012. aastal.

Rahavood ja kapitali kasutamine

Kontserni rahavoog äritegevusest oli 2012. aastal 8,4 (2011: 10,3) miljonit eurot. Materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse investeeriti 2,8 (2011: 4,5) miljonit eurot, rahavoog investeeringutest kokku perioodi jooksul –1 (2011: –0,4) miljonit eurot. Neto rahavoog oli 2012. aastal 7,4 (2011: 10,0) miljonit eurot.

Raha ja likviidsete väärtpaberite osatähtsus oli 2012. aasta lõpus 39% (31.12.2011: 29%) varade mahust. Käibekapitali (lühiajalised investeeringud, nõuded, ettemaksed, varud miinus lühiajalised kohustused) oli 2012. aasta 31. detsembri seisuga 6,9 (31.12.2011: 10,0) miljonit eurot, põhitegevuseks kasutatud käibekapitali (nõuded, ettemaksed, varud miinus lühiajalised kohustused) oli 6,9 (31.12.2011: 8,7) miljonit eurot. Lühiajalised kohustused vähenesid aastaga 0,5 miljoni euro võrra.

Põhivarad moodustasid 30% (31.12.2011: 34%) varadest, vähenedes aastaga 0,7 miljoni euro võrra materiaalse põhivara väärtuse langemise tõttu.

Pikaajalisi kohustusi seisuga 31.12.2012 kontsernil ei ole. Investeeringuid ja äritegevust finantseeritakse omakapitali arvel.

Kontserni omakapital suurenes 3,5 miljonit eurot, ulatudes aruandeaasta lõpuks 41,4 (31.12.2011: 37,9) miljoni euroni. Omakapitali osakaal bilansis oli 83% (31.12.2011: 81%). Vaba omakapital oli aasta lõpul 32,6 (31.12.2011: 29,1) miljonit eurot.

Aktiakapitali ümberarvestamisel Eesti kroonidest eurodesse (üldkoosolek kinnitas aktsia nimiväärtuseks 0,6 eurot) AS Norma aktiakapital vähenes 516 338 euro võrra, seega AS Norma aktiakapital nimiväärtuses on 7,92 miljonit eurot. Maakohtute registriosakondade keskandmebaasis muutmiskanne on tehtud 13.07.2011. Aktiakapitali vähendamine on kajastatud kirjel eelmiste perioodide jaotamata kasum.

Dividendid ja aktsionärid

30. mail 2012 otsustas AS Norma üldkoosolek kinnitada AS Norma juhatuse poolt esitatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud kasumi jaotamise ettepaneku - mitte maksta dividende 2011. majandusaasta eest ning jätta kasum jaotamata.

AS Norma aktsiaraamatusse oli seisuga 31.12.2012 kantud 1 aktsionär:

Autoliv AB 100%

AS Norma nõukogu ning juhatuse liikmetele ja nende lähedastele ei kuulunud 31.12.2012 seisuga AS Norma aktsiaid.

Finantsriskid

Kontserni põhilised finantsinstrumendid on raha ning lühiajalised deposiidid. Nende instrumentide eesmärk on rahastada kontserni põhitegevust. Kontsernil on ka muid finantsinstrumente, näiteks põhitegevusest tekkivad nõuded deebitoridele ning kohustused kreditoridele. Kontserni kohustused piirduvad võlgadega hankijate ees ning muude lühiajaliste kohustustega, laenukohustusi ega muid finantsinstrumente kohustuste hulgas ei ole.

Kontsern on eksponeeritud turu-, krediidi- ja likviidsusriskile. Riskide juhtimise eest vastutab AS Norma juhatus, viies ellu ja järgides AS Norma nõukogu tehtud otsuseid ja kinnitatud printsiipe.

Tururisk

Turuhinnad sisaldavad kolme tüüpi riske: intressi-, valuuta ja väärtpaberite turuhinna riski.

Intressirisk

AS Norma ei kasuta finantseerimiseks võõrkapitali ja seetõttu ei ole kontsernil intressi kandvaid kohustusi, mille tuleviku rahavoo õiglane väärtus võiks saada mõjutatud turgudel toimuvast intresside muutustest. Kontsernil puuduvad varad, mille väärtus sõltuks ujuvatest intressimääradest. Küll aga on kontsernil fikseeritud intressimääradega deposiidid, mille määr sõltub deponeerimise hetkel kehtivatest turu intressimääradest.

Valuutarisk

Kontserni eksponeeritus valuutariskile seostub eelkõige põhitegevusega (tulud ja kulud on valdavalt erinevas valuutas kontserni funktsionaalsest valuutast) ja välismaal asuvasse tütarettevõtjasse tehtud netoinvesteeringutega.

2012. aastal AS Norma kontserni käibest moodustas eksport 97,6% (2011: 98,4%) ja olulisem müügivaluuta oli euro. Kontserni kulud olid põhiliselt eurodes, Rootsi kroonides ja Venemaa rublades. Valuutariski maandamiseks on põhilised ostu- ja müügilepingud viidud euro alusele. Teiste valuutade riskid on maandatud kas sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega või lepinguliste maksete sidumisega euro kursiga.

Kontserni Venemaal asuva tütarettevõtja netovarade väärtus on madal (31.12.2012:-65 ; 31.12.2011:-56 tuhat eurot) ja nende valuutariski maandamine ei ole ökonoomne.

Lühiajalised vahendid paigutatud olid tehtud eurodes. Kontsern ei ole valuutariski maandamiseks riskimaandamisinstrumente soetanud.

Väärtpaberite turuhinna risk

Investeeringud noteeritud ja noteerimata väärtpaberitesse on avatud väärtpaberite turuhinna tuleviku kõikumistest tulenevale riskile. AS Norma investeeringute hulka ei kuulu aruandeperioodi lõpul väärtpabereid.

Krediidirisk

Kontsern on avatud krediidiriskile peamiselt oma põhitegevuse (klientidelt laekumata arved) ja finantseerimistegevuse (deposiidid) kaudu.

Laekumata arvete risk

Eelkõige omab tähtsust klientide võime tasuda neile tarnitud kauba eest. Ärikrediiti võimaldatakse põhiliselt ainult oma pikaajalistele koostööpartneritele. Et tagada rahade laekumine suurtelt püsiklientidelt, jälgitakse ja analüüsitakse pidevalt nende finantsolukorda ning likviidsust. Vajaduse korral nõutakse pangagarantiide esitamist maksete tagamiseks. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks või akreditiiv.

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete katteks moodustatakse allahindlus. Allahindlus sisaldab kõiki võlgnevusi, mille tasumisega seoses on vastaspoolega tekkinud lahkarvamusi ja võlgnevusi, mis juhtkonnale teadaolevalt võivad jääda laekumata.

Ostjate debitoorne võlgnevus perioodi lõpul oli 8,1 (31.12.2011: 9,3) miljonit eurot. Oluliseks krediidiriskiks on kontsernis läbi aegade loetud Venemaa, Ukraina ja Valgevene klientidega seotud riski. 31.12.2012 seisuga oli nõuete summa Venemaa, ja Valgevene klientidele 3,1 miljonit eurot. Neist tähtaja ületanud laekumata arveid oli aruandeperioodi lõpul 63 tuhande euro väärtuses.

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete katteks on 31.12.2012 seisuga moodustatud reservi summas 4 (31.12.2011: 27) tuhat eurot. 2012. aastal eelnevalt provioneeritud nõuete katteks laekumisi ei olnud..

Deposiitide ja teiste finantsinstrumentide krediidirisk

Pankade ja Autolivi finantsturgude divisjoniga seotud krediidiriski juhtimine toimub AS Norma nõukogu heaks kiidetud rahahaldamise printsiipide kohaselt: vahendite investeerimistehingud tehakse üksnes nõukogus heaks kiidetud osapooltega neile kinnitatud krediitilimiid. Limiidid on kehtestatud, et minimeerida riski kontsentratsiooni ja seega vähendada potentsiaalset kahju, mis tuleneb teise osapoole võimalikust suutmatusest oma kohustusi täita.

Likviidsusrisk

Likviidsuse jälgimisel võetakse arvesse finantsinvesteeringute ja -varade (nõuded klientidele ja muud nõuded) laekumise tähtaegu, nagu ka planeeritud rahavoogusid äritegevusest. Kontsernil ei olnud 31.12.2012 seisuga kohustusi (välja arvatud puhkusereserv), mille maksetähtaeg oleks enam kui kaks kuud. Kuna kontserni raha ja likviidsete väärtpaberite osatähtsus ulatub 39%-ni varadest, ei hinda juhtkond ettevõtte likviidsusriski oluliseks.

Kapitali juhtimine

Kapitali juhtimise eesmärk on tagada kontsernile tugev bilanss, mis toetab igapäevast äritegevust ja ettevõtte strateegilist arengut. Autotööstuse tsüklilisuse tõttu saab edukas olla finantsiliselt tugev ja sõltumatu allhankija. AS Norma turupositsioon, kus suur osa käibest on seotud Vene turuga, mille likviidsus on väga kõikum, nõuab kapitali juhtimisel täiendavat tähelepanu. Komponentide tootmine ekspordiks nii Euroopa, Ameerika, Aasia kui Aafrika ettevõtetele, mille arendamine on kontserni üks strateegilisi eesmärke, on kapitalimahukas tootmisharu. Kontsern ei kasutanud võõrkapitali. Investeeringud taastootmisel ja arengusse tehti omakapitali arvel. Otsuse dividendide maksmise kohta teeb juhtkond, võttes arvesse majanduskeskkonna arengut Eestis ja sihtturgudel, kontserni majandustulemusi ja arenguplaane.

Õiglane väärtus

Juhtkonna hinnangul ei erine kontserni finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Õiglane väärtus on määratud raha (k.a. tähtajalised deposiidid), võlakirjade ning muude nõuete ja kohustuste puhul diskonteeritud rahavoogude meetodil.

Konsolideerimisgrupi struktuur

AS Norma kontserni kuulus 2012. aastal AS Norma ja tema 100% osalusega tütarettevõtja Venemaal.

Venemaal asuva tütarettevõtja Norma-Osvar ZAO auditoriks on audit-konsultatsiooni keskus „Konsuelo“ (tunnistus nr. 156, registreerimise nr. 10201000487) asukohaga Venemaal, Vladimiri linnas.

Emaettevõtte tegevusvaldkonnaks on autoohutussüsteemide, sealhulgas autoohutusrihmade ja nende komponentide tootmine ja müük, inseneriteenuse osutamine autoohutussüsteemide ning ohutusrihmade komponentide väljatöötamise ning adapteerimise osas. Emaettevõtte käive oli 2012. a 76,7 (2011: 83,3) miljonit eurot, puhaskasum 3,5 (2011: 7,2), omakapital 41,5 (2011: 37,9) miljonit eurot.

Venemaal asuv tütarettevõtja Norma-Osvar ZAO tegeleb AS Norma toodete ning teenuste müügi, ladustamise ja tolliprotseduuridega ning vajadusel AS Norma esindamisega Venemaal. Norma-Osvar ZAO müügikäive oli 2012. aastal 0,6 (2011: 1,4) miljonit eurot, kahjum 0,01 (2011: kasum 0,04) ja omakapital -0,06 (2010: -0,1) miljonit eurot. Kontserniväline käive moodustas 0,6 (2011: 1,4) miljonit eurot. Kogu müüdud kauba ja teenused omandab tütarettevõtja emaettevõttelt.

Töökeskkond

EL suuniseid arvestades jätkus 2012. a ettevõttes töökeskkonna riskijuhtimise täiustamine. Ohutuse tagamiseks ja töötajate tervise kaitseks pidevalt uuenevates tingimustes on kehtestatud ajakohaseid lisanõudeid ning täiendatud töökeskkonnavalaseid koolitus-, järelevalve- ja seireprotseduure. Minimeerimaks füsioloogiliste ohutegurite riski, toimub uute tehnoloogiate ja koosteliinide evitamine. Töö füüsiline raskus on vähenenud ja töötajate motivatsioon ning töö mitmekesisus kasvanud.

Keskkonnamõjud

Tootmistegevusega kaasnevate keskkonnamõjude paremaks ohjeks on AS Norma keskkonnajuhtimissüsteemi sertifitseeritud ISO 14001 nõuetele.

Tegevused kontsernis on suunatud materjalide ja loodusressursside efektiivsemale kasutamisele ning keskkonnamõjude minimeerimisele, oma toodete ja protsesside pidevale parendamisele. Suurt tähelepanu pöörame töötajate ja tarnijate keskkonna-alase teadlikkuse tõstmisele. Me järgime kohaldatavaid seadusandlikke nõudeid ja keskkonnakompleksloas sätestatud meetmeid. 2012 a. suurendasime korduvkasutusse suunatavate jäätmete osakaalu.

Arengusuunad ja olulisemad planeeritavad investeeringud

Arengusuunad

Fookus on suunatud autoohutusrihmade komponentide müügi laiendamisele

AS Norma kui autoohutusrihmade ja -süsteemide tarnija turuosa AvtoVAZ-Renault kontserniile Togliatti langeb jätkuvalt 2013. aastal, kuna AvtoVAZ-i vanade mudelite tootmine lõpeb ja uutele tarnivad tooteid Renault kontserni globaalsed tarnijad.

Globaliseerumine autotööstuses mõjutab otseselt AS Norma traditsioonilisi kliente Venemaa turul. Isoleeritud iseseisvatest autotootjatest saavad rahvusvahelistesse autotootjate gruppidesse kuuluvad partnerid. See toob endaga kaasa uued nõuded ka tarnijatele. AS Norma konkurentideks Venemaa autoturul ei ole enam traditsioonilised ohutusrihma tootjad, vaid globaalsed aktiivsete ja passiivsete ohutussüsteemide tarnijad.

AS Norma on võimalus kasutada ära oma eeliseid: vertikaalne integratsioon ning teadmised materjalide, tootmisprotsesside ja komponentide tootmise kohta, ja arendada ettevõtte Euroopas tunnustatud tarnijaks autoohutuskomponentide sektoris nii esimese ringi tarnijatele kui ka lõpptootjatele. Investeeringud ja oluline kasv komponentide turul võimaldavad vähendada AS Norma olulist sõltuvust vaid kahest kliendist.

Planeeritavad suuremad investeeringud

2013. aastal on plaan investeerida põhivarasse 5,9 miljonit eurot. Enamus sellest investeeringust on planeeritud autoohutuskomponentide tootmisvõimsuste suurendamiseks.

Olulisemad uurimis- ja arendustegevuse projektid

2013. aastal jätkatakse komponentide väljatöötusprojektide läbiviimist. Põhirõhku pööratakse innovaatilistele, teadmismahukatele komponentidele. Jätkatakse toodete väljatöötlust nišiturgude (busside, veokite ja ehitusmasinate) turvarihmade tarneteks ja turvarihmade arendamist Venemaa sõidukitootjatele.

Olulisi sündmusi pärast aruandeperioodi lõppu

AS Norma juhatusele ei ole teada aruandeperioodi järgseid sündmusi või asjaolusid, mis võiksid olulisel määral mõjutada kontserni tegevust ja majandustulemusi.

Peep Siimon

Juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	19 406	12 044	2
Finantsinvesteeringud	0	1 339	3
Nõuded ja ettemaksed	8 271	9 510	4
Varud	7 215	8 278	6
Kokku käibevara	34 892	31 171	
Põhivara			
Nõuded ja ettemaksed	17	20	4
Materiaalne põhivara	15 001	15 606	7
Immateriaalne põhivara	32	150	8
Kokku põhivara	15 050	15 776	
Kokku varad	49 942	46 947	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	8 549	9 075	10
Kokku lühiajalised kohustused	8 549	9 075	
Kokku kohustused	8 549	9 075	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Aktiivkapital nimiväärtuses	7 920	7 920	13
Kohustuslik reservkapital	844	844	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	29 108	21 909	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 521	7 199	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	41 393	37 872	
Kokku omakapital	41 393	37 872	
Kokku kohustused ja omakapital	49 942	46 947	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Müügitulu	76 911	83 544	14
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-67 900	-73 013	15
Brutokasum (-kahjum)	9 011	10 531	
Turustuskulud	-1 689	-1 393	16
Üldhalduskulud	-4 034	-3 629	17
Muud äritulud	189	1 984	18
Muud ärikulud	-79	-398	19
Ärikasum (kahjum)	3 398	7 095	
Finantstulud ja -kulud	123	104	20
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	3 521	7 199	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 521	7 199	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	3 521	7 199	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	3 398	7 095	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3 220	2 701	7,8
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-14	0	7
Muud korrigeerimised	0	28	19
Kokku korrigeerimised	3 206	2 729	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	1 234	702	4,5
Varude muutus	1 063	-750	6
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-526	551	10
Kokku rahavood äritegevusest	8 375	10 327	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-2 751	-4 478	7,8
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	268	0	7
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-8 000	0	3
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	9 315	4 000	3
Antud laenud	0	-5	
Antud laenude tagasimaksed	8	1	
Laekunud intressid	154	118	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 006	-364	
Kokku rahavood	7 369	9 963	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	12 044	2 090	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	7 369	9 963	
Valuutakursside muutuste mõju	-7	-9	20
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	19 406	12 044	

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Kokku
	Aktiakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2010	8 436	844	21 393	30 673
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	7 199	7 199
Muud muutused omakapitalis	-516	0	516	0
31.12.2011	7 920	844	29 108	37 872
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	3 521	3 521
31.12.2012	7 920	844	32 629	41 393

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustab kohustuslik reservkapital 10% aktiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Norma (edaspidi ka "emaettevõtte") ja tema tütarettevõtte (edaspidi koos ka "kontsern") põhitegevuseks on autodele turvasüsteemide ja nende detailide valmistamine, müük ning põhitegevusega seonduvate arendustööde teostamine. Põhitootmise tarbeks kasutatavad tehnoloogiad on metallitöötlamine, plastivalamine, detailide galvaaniline katmine ja toodete koostamine.

AS Norma kontserni kuulus 2012. aastal AS Norma ja tema 100%-lise osalusega tütarettevõtte:

Ettevõtte nimi Osalus Asukoht

Norma-Osvar ZAO 100% Venemaa

Täpsem informatsioon tütarettevõtte kohta on esitatud lisades 14, 21.

AS Norma osalus tütarettevõtte omakapitalis võrdub tema osalusega hääleõiguslikes aktsiates.

Kontsernis töötas 2012. a. lõpus 822 inimest, sealhulgas emaettevõttes 820 inimest (2011.a lõpus vastavalt 817 ja 814 inimest).

AS Norma on registreeritud ja tegutseb Eesti Vabariigis, Tallinnas, Laki tn. 14.

AS-i Norma 2012. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule, kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab endas ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Konsolideeritud finantsaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et kontsern järgib alati samu raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi. Raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud raamatupidamise juhendite (RTJ) ja nende tõlgenduste alusel või kui uus raamatupidamispoliitika ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate kontserni finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS-i Norma ning selle tütarettevõtte finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt.

Tütarettevõtted on ettevõtted, milles kontsernile kuulub rohkem kui pool hääleõiguslikest aktsiatest või kontsern kontrollib muul moel ettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat. Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates selle ostukuupäevast (kontrolli omandamise hetkest) kuni müügikuupäevani (kontrolli kaotamise hetkeni).

Tütarettevõtted koostavad oma finantsaruandeid sama perioodi kohta ja kasutavad oma aruannete koostamisel olulises osas samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulaatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Edasise kajastamise eesmärgil jagatakse finantsvarad järgmistesse gruppidesse:

- finantsvarad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (sellesse gruppi kuuluvad kauplemiseesmärgil soetatud aktsiad, osakud, võlakirjad, mida ei kavatseta hoida lunastustähtajani ja muud väärtpaberid ning positiivse väärtusega tuletisinstrumentid),
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud (sellesse gruppi kuuluvad kindla lunastustähtajaga võlakirjad, mida kavatsetakse hoida kuni lunastustähtajani),
- laenud ja nõuded (sellesse gruppi kuuluvad antud laenud, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded),
- müügiotel finantsvarad (sellesse gruppi kuuluvad kõik ülejäänud finantsvarad, mis ei kuulu eelpool nimetatud gruppidesse; kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil selliseid investeeringuid ei olnud).

Esimese grupi finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval õiglasest väärtusesse. Börsil noteeritud väärtpaberite puhul baseerub õiglane väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja European Central Bank ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu kontsernile kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta. Kasumid/kahjumid õiglase väärtuse muutustest kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud" või "finantskulud". Intressid ja dividendid esimese grupi finantsvaradest kajastatakse samuti kasumiaruandes real "finantstulud" või "finantskulud".

Lunastustähtajani hoitavaid investeeringuid ning laenusid ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus (ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas on allahindlus kajastatud kontraaktiva kontrol ning lootusetud nõuded on bilansist välja kantud). Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Igat nõuet konkreetse kliendi vastu hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna (real "üldhalduskulud") ning investeerimistevõimega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes.

Intressitululaenudelt, nõuetelt ja lunastustähtajani hoitavaltel investeeringutelt kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud".

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes sisaldavad lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassa, pangakontode ja lühiajaliste kuni 3-kuulise tähtajaga pangadepositide saldod ning muid vabalt kaubeldavaid likviidseid väärtpabereid (näiteks intressifondi osakud).

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Emaettevõtte arvestusvaluuta on euro, mis on ka käesoleva aruande esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Kõik välisvaluutas toimunud kontserni tehingud on kajastatud eurodes, vastavalt tehingupäeval kehtinud European Central Bank kursile. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud European Central Bank valuutakursside alusel. Kasumid / kahjumid äritegevusega seotud rahaliste varade ja kohustuste ümberhindamisest kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud" ning investeerimis- ja finantseerimistevõimega seotud rahaliste varade ja kohustuste ümberhindamisest real "finantstulud /kulud".

Välisriigis asuva tütarettevõtte arvestusvaluuta on euro.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Investeering tütarettevõttesse on kajastatud emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse test hindamaks, kas investeeringu kaetav väärtus (kõrgem kahest – õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus) on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlusest tekkiv kulu kajastatakse emaettevõtte kasumiaruandes finantskuluna. Juhul, kui olukord muutub ja allahindlus ei ole enam põhjendatud, siis varem kajastatud allahindlus tühistatakse. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, finantstuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, finantstuluna.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang on kajastatud tootmisomahinnas (koosneb otsestest ja kaudsetest tootmiskuludest normaalse tootmismahu korral). Ladudes ja tootmises olev toormaterjal ning ostutooted on kajastatud soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast ning ostuga seotud veokuludest, mittetagastatavatest maksudest ja muudest ostuga seotud kulutustest.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on kajastatud bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse materjalide osas partiilise jälgitavuse arvestust. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real "müüdü toodangu kulu".

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara

Põhivara on vara, mille soetusmaksumus ületab 2 556 eurot ja mille kasutusaeg on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest - kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes real "muud ärikulud".

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kas klassifitseerimisel müügiototel põhivaraks või vara eemaldamiseni kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse bilansis nii soetusmaksumust kui akumulieeritud kulumit seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (s.o. soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil (v.a. rakiste puhul), lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast.

Rakiste puhul rakendatakse tegevusmahupõhist amortisatsiooni arvutamise meetodit.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varana, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara objektide amortisatsiooninormid, -meetodid ja lõppväärtus vaadatakse iga majandusaasta lõpul üle ja vajadusel muudetakse. Muutust käsitletakse muutusena raamatupidamislikes hinnangutes.

Müügiotel põhivara kajastatakse kas vara bilansilises väärtuses või õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügiga seotud kulutused, olenevalt kumb on madalam. Müügiotel põhivara ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidine mõõtmine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga. Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses miinus akumuliseeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid. Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast: Ostetud litsentsid 3-10 aastat

Piiratud kasutuseaga immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest - kas õiglane väärtus miinus müügiikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna kasumiaruandes real "muud ärikulud".

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb igal bilansipäeval viia läbi väärtuse test. Kontsernil aruandeperioodil ja võrdlusperioodil määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid ei eksisteerinud.

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimustulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenusteväljatöötamiseks. Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui Kontsern suudab tõestada et immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik, Kontsern kavatseb immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa, Kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa, on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu, Kontsernil on immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 2556 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	8-20
Masinaid ja seadmed	4-12
IT seadmed	3-7
Muu inventar	5-7

Rendid

Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi puhul võetakse vara ja kohustus rentniku bilanssi arvele renditud vara õiglasest väärtuses või rendimaksete miinimumsumma nüüdiseväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulud) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara

eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Makstud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksede nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes konstantne.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu materiaalse põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispihvimõtetest. Saadud kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul. Finantskohustustega kaasnevad kulutused (sh. intressikulud) kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna. Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad tingimustele vastava vara soetamise, ehitamise või tootmisega kapitaliseeritakse.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kontserni kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid, mille realiseerumist hindab juhtkond ebatõenäoliseks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks

Eestis registreeritud ettevõtted:

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 21/79 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni Eestis registreeritud ettevõtete vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 21.

Venemaal registreeritud ettevõtted:

Vastavalt Venemaa tulumaksuseadusele on ettevõtte puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega, Venemaal tulumaksuga maksustatav (maksumäär on 20%).

Edasilükkunud tulumaks on kajastatud kohustusemeetodil kõigi bilansikuupäeval esinevate ajutiste erinevuste kohta varade ja kohustuste maksustamisbaasi ja nende bilansilise väärtuse vahel raamatupidamisarvestuses. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult siis, kui on tõenäoline, et tulevikus tekivad kasumid, mille arvelt saab edasilükkunud tulumaksuvara kasutada.

Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena ja edasilükkunud tulumaksu-kohustus või -nõue pikaajalise kohustuse või põhivarana.

Seotud osapooled

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole äriliste otsustele. Kontsern, mis kuulub omakorda Autoliv'i kontserni käsitleb seotud osapooltena:

- a) AS Norma emaettevõtet ning Autoliv kontserni emaettevõtet;
- b) teisi Autoliv kontserni kuuluvaid ettevõtteid;
- c) kontserni ja tema emaettevõtte juhtkonna võtmeisikuid ning
- d) eelmises punktis nimetatud isikute lähisugulasi ja nende poolt kontrollitavaid ettevõtteid.

Tulud

Müügitulu arvestus

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Vahendatavatest teenustest tulenev tulu kajastatakse kasumiaruandes saldeerituna nende teenustega seotud kulutustega.

Intressitulu kajastatakse intressi viitlaekumisena, mille arvestamisel kasutatakse efektiivse intressimäära meetodit. See on intressimäär, mida rakendades finantsinstrumendist, tema oodatava kestvuse jooksul, tulenevad tuleviku rahavood diskonteeruvad instrumendi bilansilise väärtuseni.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
Arvelduskontod	166	186
Tähtajalised hoiused	19 240	11 858
Lühiajalised deposiidid tähtajaga alla 3 kuu	19 240	11 858
Kokku raha	19 406	12 044

31.12.2012. a seisuga oli deponeeritud lühiajalisi deposiite alla 3 kuulise tähtajaga:

- a) seisuga 31.12.2012 lühiajalisi hoiuseid kommertspankadesse deponeeritud ei olnud; seisuga 31.12.2011 oli paigaldatud 358 tuhat eurot tootlusega 0,2%; ning
- b) Autolivi finantsturgude divisjonis oli paigaldatud lühiajalisi hoiuseid tootlusega 0,1% (31.12.2011 : 0,5%) summas 19 240 (31.12.2011 : 11 500) tuhat eurot (vt. lisa 23).

AS Norma kasutab arvelduskrediiti, mille liimit on 1 000 tuhat eurot. Liimidi kasutamise intressikulu on kajastatud lisas 20.

Lisa 3 Lühiajalised finantsinvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

		Kokku
	Muud	
31.12.2010	5 315	5 315
Müük müügihinnas või lunastamine	-4 000	-4 000
Muud	24	24
31.12.2011	1 339	1 339
Soetamine	8 000	8 000
Müük müügihinnas või lunastamine	-9 315	-9 315
Muud	-24	-24
31.12.2012	0	0

31.12.2012. a seisuga oli deponeeritud lühiajalisi deposiite üle 3 kuulise tähtajaga:

a) seisuga 31.12.2012 lühiajalisi hoiuseid kommertspankadesse deponeeritud ei olnud; seisuga 31.12.2011 lühiajalisi hoiuseid kommertspankades oli paigaldatud tootlusega 1,6% summas 1 315 tuhat eurot.

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	8 118	8 118			
Ostjatelt laekumata arved	8 122	8 122			
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-4	-4			5
Muud nõuded	26	9	17		
Laenunõuded	17		17		
Viitlaekumised	9	9			
Ettemaksed	144	144			
Tulevaste perioodide kulud	117	117			
Muud makstud ettemaksed	27	27			
Kokku nõuded ja ettemaksed	8 288	8 271	17		

	31.12.2011	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	9 203	9 203	0		
Ostjatelt laekumata arved	9 230	9 230			
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-27	-27	0		5
Muud nõuded	141	121	20		
Laenunõuded	20		20		
Viitlaekumised	121	121			
Ettemaksed	186	186			
Tulevaste perioodide kulud	186	186			
Kokku nõuded ja ettemaksed	9 530	9 510	20		

Seisuga 31.12.2012 . a Autoliv kontserni kuuluvate ettevõtete võlg (vt. lisa23) 3 878 (31.12.2011 : 3 716) tuhat eurot.

AS Norma on väljastanud kontserni töötajatele laene vastavuses kontsernisiseses laenureglemendiga. Õppelaen ei ole diskonteeritud, sest juhatuse hinnangul ei ole diskonteerimise mõju kontserni majandustulemustele oluline

Seisuga 31.12.2012 kui ka 31.12.2011 on ettemakstud kuludena kajastatud tulevaste perioodidega seotud tarkvaralitsentside tasud, kindlustusmaksed, ajakirjanduse tellimused jmt kulud.

Lisa 5 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	8 122	9 230	4
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-4	-27	4
Kokku nõuded ostjate vastu	8 118	9 203	
	2012	2011	Lisa nr
Ebatõenäoliselt laekuvad arved			
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses	-27	-69	
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	0	42	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-4	0	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	27	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpuks	-4	-27	

Lisa 6 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
Tooraine ja materjal	4 273	6 645
tooraine ja materjal	4 749	6 948
reserv	-476	-303
Lõpetamata toodang	1 292	923
lõpetamata toodang	1 302	933
reserv	-10	-10
Valmistoodang	1 619	644
valmistoodang	1 825	649
reserv	-206	-5
Ettemaksed varude eest	31	66
Kokku varud	7 215	8 278

Seoses varude realiseerimismaksumuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud.

Allahinnatud varude bilansiiline maksumus seisuga 31.12.2012 on 82 (31.12.2011: 62) tuhat eurot.

Tootmiseks ja realiseerimiseks kõlbmatuid materjale ning lõpetamata ja valmistoodangut on 2012. aastal maha kantud summas 38 (2011 : 37) tuhat eurot.

2011.a allahinnatud varudest võeti 2012.a kasutusele materjale 112 (2011 : 247) tuhande euro väärtuses, allahindluse tühistamine on kajastatud müüdud toodete kuludes.

Seisuga 31.12.2012 on kontserni varusid kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansiise maksumusega 930 (31.12.2011 : 2 328) tuhat eurot.

Lisa 7 Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised	Arvutid ja arvuti-süsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2010										
Soetusmaksumus	162	7 324	961	35 865	36 826	543	79	1 190	1 269	46 124
Akumuleeritud kulum	0	-3 113	-846	-27 974	-28 820	-485	0	0	0	-32 418
Jääkmaksumus	162	4 211	115	7 891	8 006	58	79	1 190	1 269	13 706
Ostud ja parendused	0	730	47	3 459	3 506	0	49	188	237	4 473
Amortisatsioonikulu	0	-383	-69	-2 069	-2 138	-24	0	0	0	-2 545
Müügid	0	0	0	-27	-27	-1	0	0	0	-28
Ümberklassifitseerimised	0	0	0	1 269	1 269	0	-79	-1 190	-1 269	0
31.12.2011										
Soetusmaksumus	162	8 054	887	40 124	41 011	500	49	188	237	49 964
Akumuleeritud kulum	0	-3 496	-794	-29 601	-30 395	-467	0	0	0	-34 358
Jääkmaksumus	162	4 558	93	10 523	10 616	33	49	188	237	15 606
Ostud ja parendused	0	109	115	1 045	1 160	0	1 374	77	1 451	2 720
Amortisatsioonikulu	0	-436	-60	-2 553	-2 613	-22	0	0	0	-3 071
Müügid	0	-20	0	-234	-234	0	0	0	0	-254
Ümberklassifitseerimised	0	0	0	1 205	1 205	0	-1 017	-188	-1 205	0
31.12.2012										
Soetusmaksumus	162	8 115	865	40 666	41 531	446	406	77	483	50 737
Akumuleeritud kulum	0	-3 904	-717	-30 680	-31 397	-435	0	0	0	-35 736
Jääkmaksumus	162	4 211	148	9 986	10 134	11	406	77	483	15 001

Müüdud materiaalne põhivara müügihinna

	2012	2011
Masinad ja seadmed	-268	0
Muud masinad ja seadmed	-268	0
Kokku	-268	0

2012. aastal müüdud ja mahakantud põhivara soetusmaksumus oli 1 979 (2011: 254) tuhat eurot, akumuleeritud kulum oli 1 725 (2011: 226) tuhat eurot ning müüdud põhivara müügihind 2012.aastal oli 268 (2011 : 0) tuhat eurot.

Kasutuses olev täielikult amortiseerunud materiaalse põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2012 on 23 190 (31.12.2011: 23 058) tuhat eurot.

Lisa 8 Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
31.12.2010			
Soetusmaksumus	465	1 432	1 897
Akumuleeritud kulum	-451	-1 145	-1 596
Jääkmaksumus	14	287	301
Ostud ja parendused	5	0	5
Amortisatsioonikulu	-13	-143	-156
31.12.2011			
Soetusmaksumus	470	1 432	1 902
Akumuleeritud kulum	-464	-1 288	-1 752
Jääkmaksumus	6	144	150
Ostud ja parendused	31	0	31
Amortisatsioonikulu	-5	-144	-149
31.12.2012			
Soetusmaksumus	468	1 432	1 900
Akumuleeritud kulum	-436	-1 432	-1 868
Jääkmaksumus	32	0	32

2003.a. sõlmiti 10-aastase kehtivusega litsentsileping Autoliv Development AB-ga omandamiseks õiguse müüa klientidele Autoliv'is välja töötatud ja/või omanduses olevaid tooteid ning kasutada nende tootmiseks vastavat tehnoloogiat. Litsents võeti arvele immateriaalse põhivarana summas 1 432 tuhat eurot ja amortisatsiooniperioodiga 10 aastat, ning 31.12.2012 seisuga on litsents 100% amortiseeritud.

Lisa 9 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2012	2011
Kasutusrendikulu	50	55
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2012	31.12.2011
12 kuu jooksul	55	33
1-5 aasta jooksul	106	30

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	4 821	4 821			
Võlad töövõtjatele	1 957	1 957			11
Maksuvõlad	639	639			12
Võlg kontserni ettevõttele	540	540			23
Eelarvelised kulud	592	592			
Kokku võlad ja ettemaksed	8 549	8 549			

	31.12.2011	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	4 416	4 416			
Võlad töövõtjatele	1 956	1 956			11
Maksuvõlad	570	570			12
Saadud ettemaksed	54	54			
Võlg kontserni ettevõttele	1 655	1 655			23
Eelarvelised kulud	424	424			
Kokku võlad ja ettemaksed	9 075	9 075			

Lisa 11 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
Töötasude kohustus	632	763
Puhkusetasude kohustus	530	280
Muud töötasudega seotud reservid	795	913
Kokku võlad töövõtjatele	1 957	1 956

Lisa 12 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	302	260
Erisoodustuse tulumaks	1	6
Sotsiaalmaks	238	226
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	98	78
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	639	570

Lisa 13 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
Aktsiakapital	7 920	7 920
Aktsiate arv (tk)	13 200	13 200
Aktsiate nimiväärtus	0.60	0.60

AS Norma on emiteerinud 13,2 miljonit lihtaktsiat, mis annavad ühe hääleõiguse aktsia kohta. Kõikide aktsiate eest on täielikult tasutud.

Aktsiakapitali ümberarvestamisel Eesti kroonidest eurodesse (üldkoosolek kinnitas aktsia nimiväärtuseks 0,6 eurot) AS Norma aktsiakapital vähenes 516 338 euro võrra, seega AS Norma aktsiakapital nimiväärtuses on 7 920 000 eurot. Maakohtute registriosakondade keskandmebaasis muutmiskanne on tehtud 13.07.2011. Aktsiakapitali vähendamine on kajastatud kirjel eelmiste perioodide jaotamata kasum.

Lisa 14 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 845	1 309
Rootsi	23 542	28 632
Saksamaa	8 758	4 850
Rumeenia	3 217	2 149
Poola	2 439	992
Tšehhi	819	755
Soome	258	154
Hispaania	728	339
Prantsusmaa	301	215
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	760	624
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	42 667	40 019
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Venemaa	27 192	40 517
Ameerika Ühendriigid	1 539	263
Hiina	1 340	638
Tai	603	404
Türgi	907	454
Brasillia	700	86
Mehhiko	1 531	747
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	432	416
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	34 244	43 525
Kokku müügitulu	76 911	83 544
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Autoohutusrihmad	39 197	49 975
Autoohutussüsteemid	5 549	12 286
Muud tooted	32 165	21 283
Kokku müügitulu	76 911	83 544

Kontserni, välja arvatud Norma-Osvar ZAO, ülejäänud varud ja materiaalsed põhivarad asuvad Eestis. Norma-Osvar ZAO varad asuvad Vene Föderatsiooni territooriumil ja ettevõtte bilansimaht on 173 (31.12.2011: 141) tuhat eurot, sh põhivarade väärtus on 1 (31.12.2011: 1) tuhat eurot.

Lisa 15 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-45 655	-53 110	
Energia	-2 427	-1 863	
Elektrienergia	-1 786	-1 394	
Soojusenergia	-598	-344	
Kütus	-43	-125	
Transpordikulud	-2 140	-1 992	
Uurimis- ja arengukulud	-851	-739	
Lähetuskulud	-145	-207	
Koolituskulud	-23	-7	
Tööjõukulud	-11 515	-11 075	22
Amortisatsioonikulu	-3 020	-2 501	7,8
Muud teenused	-819	-424	
Muud	-1 305	-1 095	
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-67 900	-73 013	

Lisa 16 Turustuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Transpordikulud	-1 466	-960	
Mitmesugused bürookulud	-21	0	
Lähetuskulud	-14	-56	
Tööjõukulud	-170	-364	22
Muud	-18	-13	
Kokku turustuskulud	-1 689	-1 393	

Lisa 17 Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Mitmesugused bürookulud	-22	-34	
Uurimis- ja arengukulud	-310	-118	
Lähetuskulud	-20	-59	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-4	41	
Tööjõukulud	-1 757	-1 543	22
Amortisatsioonikulu	-200	-200	7,8
Muud	-403	-438	
Muud teenused	-1 318	-1 278	
Kokku üldhalduskulud	-4 034	-3 629	

2011. aastal moodustatud ebatõenäoliselt laekuvate arvete reservist laekus 2012.aastal 0 (2011: 42) tuhat eurot, täiendavalt kanti ebatõenäoliselt laekuvate arvete reservi 4 (2011: 0) tuhat eurot ja kanti lootusetuks nõudeid 0 (2011 : 1) tuhat eurot (vt. lisa 5).

Üldhalduskulud summas 2 919(2011:2 742)tuhat eurot ja tootearenduskulud summas 1 115 (2011:887)tuhat eurot on esitatud summeeritult, seoses sellega on 2011 aasta võrdlusandmeid muudetud.

Muude teenuste all on kajastatud Autoliv kontsernist ostetud muud teenused summas 1 266 (2011: 1 186) tuhat eurot.

Lisa 18 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Põhitootmisega mitteseotud müük	139	1 948
Muud	50	36
Kokku muud äritulud	189	1 984

Lisa 19 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Kahjum materiaalse põhivara müügist	0	-28
Kahjum valuutakursi muutustest	-13	-31
Põhitootmisega mitteseotud kulud	-43	-50
Reservi moodustamine	0	-257
Annetused, kingitused	-19	-27
Ühingute, liitude liikmemaksud	-4	-5
Kokku muud ärikulud	-79	-398

Lisa 20 Finantstulud ja -kulud

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Intressitulud	130	113
Intressitulu hoiustelt	130	113
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	-7	-9
Kokku finantstulud ja -kulud	123	104

Lisa 21 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

Tulumaks

Kontserni tütarettevõtte ZAO Norma-Osvar asub ja on registreeritud Vene Föderatsiooni territooriumil, kus tulumaksu objektiks on aruandeaasta kasum. 31.12.2012 seisuga on Venemaal asuval tütarettevõttel edasikantavaid maksukahjumeid summas 19 (2011: 11) tuhat eurot, millelt tekib edasilükkunud tulumaksuvara. Antud majandusolukorras ei näe juhatus, et lähiaastatel (3 aastat) annaks edasilükkunud potentsiaalset tulumaksuvara olulisel määral realiseerida, mistõttu ei ole seda ka bilansis kajastatud.

Maksimaalne võimalik tulumaks dividendide maksmisel

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2012 moodustas 32 629 (31.12.2011: 29 108) tuhat eurot. Maksimaalne tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel netodividendidena on 6 852 (31.12.2011: 6 113) tuhat eurot, seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 25 777 (31.12.2011: 22 995) tuhat eurot.

Potentsiaalse tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud (1) maksumäär, mis kehtib 2013. aastal väljamakstavate dividendidele ja (2) eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki vastavalt seisuga 31.12.2012 ja 31.12.2011.

Lisa 22 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Palgakulu	-10 221	-9 964
Sotsiaalmaksud	-3 099	-2 901
Töötuskindlustusmaksu kulud	-122	-117
Kokku tööjõukulud	-13 442	-12 982
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	822	817

Lisa 23 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Autoliv AB
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Rootsi
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Autoliv
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Rootsi

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2012		31.12.2011	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Emaettevõtja	69	0	164	188
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	3 809	540	3 552	1 467
Saadud ettemaksud Autolivi grupi ettevõtjatelt		59		54

2012	Ostud	Müügid
Emaettevõtja	576	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	16 896	42 422
2011	Ostud	Müügid
Emaettevõtja	504	
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	22 718	39 530

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2012	2011
Arvestatud tasu	460	760

2012. aasta jooksul soetas kontsern Autoliv AB finantsturgude lühiajalisi eurohoiuseid summas 51 967 (2011: 35 500) tuhat eurot. Saadud tulu investeringust 2012. aastal oli 30 (2011: 11) tuhat eurot, mis on kajastatud deposiidiintressina lisas 20.

Nõuded ja kohustused Autoliv kontserni ettevõtete vastu/ees on tagamata ja ei kanna intresse, kuna tegemist on tavapäraste maksetähtaegadega, v.a. eelmises lõigus kirjeldatud deposiidid.

Autolivi finantsturgude divisjonis oli paigaldatud lühiajalisi hoiuseid tootlusega 0,1% (31.12.2011 : 0,5%) summas 19 240 (31.12.2011 : 11 500) tuhat eurot (vt. lisa 2).

AS Norma juhatuse liikme lepingu alusel on töösuhte lõpetamisel ettenähtud hüvitis suuruses 0 kuni 12 kuu töötasu, sõltuvalt lepingu lõpetamise tingimustest. Maksimaalne võimalik hüvitis arvestades kõikide juhatuse liikmete lepinguid oleks 297 tuhat eurot.

Lisa 24 Konsolideerimata bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
Varad		
Käibevara		
Raha	19 272	11 987
Finantsinvesteeringud	0	1 339
Nõuded ja ettemaksed	8 461	9 650
Varud	7 213	8 260
Kokku käibevara	34 946	31 236
Põhivara		
Finantsinvesteeringud	2	2
Nõuded ja ettemaksed	17	20
Materiaalne põhivara	15 000	15 605
Immateriaalne põhivara	32	150
Kokku põhivara	15 051	15 777
Kokku varad	49 997	47 013
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad ja ettemaksed	8 538	9 068
Kokku lühiajalised kohustused	8 538	9 068
Kokku kohustused	8 538	9 068
Omakapital		
Aktsiakapital nimiväärtuses	7 920	7 920
Kohustuslik reservkapital	844	844
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	29 181	22 009
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 514	7 172
Kokku omakapital	41 459	37 945
Kokku kohustused ja omakapital	49 997	47 013

Lisa 25 Konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Müügitulu	76 749	83 257
Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-67 854	-72 931
Brutokasum (-kahjum)	8 895	10 326
Turustuskulud	-1 688	-1 392
Üldhalduskulud	-3 917	-3 456
Muud äritulud	224	1 971
Muud ärikulud	-123	-381
Äriksaum (kahjum)	3 391	7 068
Finantstulud ja -kulud	123	104
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	3 514	7 172
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 514	7 172

Lisa 26 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2012	2011
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	3 391	7 068
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3 219	2 701
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-14	0
Muud korrigeerimised	0	37
Kokku korrigeerimised	3 205	2 738
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	2 231	-46
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-530	553
Kokku rahavood äritegevusest	8 297	10 313
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-2 751	-4 478
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	269	0
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-8 000	0
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	9 315	4 000
Antud laenud	0	-5
Antud laenude tagasimaksed	8	1
Laekunud intressid	154	118
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-1 005	-364
Kokku rahavood	7 292	9 949
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	11 987	2 047
Raha ja raha ekvivalentide muutus	7 292	9 949
Valuutakursside muutuste mõju	-7	-9
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	19 272	11 987

Lisa 27 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

				Kokku
	Aktiikapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2010	8 436	844	21 493	30 773
Korrigeeritud saldo 31.12.2010	8 436	844	21 493	30 773
Aruandeaasta kasum (kahjum)			7 172	7 172
Muud muutused omakapitalis	-516		516	0
31.12.2011	7 920	844	29 181	37 945
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus			-2	-2
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			-71	-71
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2011	7 920	844	29 108	37 872
Aruandeaasta kasum (kahjum)			3 514	3 514
31.12.2012	7 920	844	32 695	41 459
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus			-2	-2
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			-64	-64
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2012	7 920	844	32 629	41 393

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustab kohustuslik reservkapital 10% aktiikapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktiikapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 25.03.2013

aktsiaselts Norma (registrikood: 10043950) 01.01.2012 - 31.12.2012 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
PEEP SIIMON	Juhatuse liige	25.03.2013

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Norma aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS Norma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2012 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega ning sellise sisekontrollisüsteemi eest mida juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunde selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad vandeaudiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab vandeaudiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS Norma finantsseisundit seisuga 31. detsember 2012 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ivar Kiigemägi

Vandeaudiitori number 527

Ernst & Young Baltic AS

Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Rävala pst 4, 10143 Tallinn

Märt-Martin Arengu

Vandeaudiitori number 539

25. märts 2013

Audiitorite digitaalallkirjad

aktsiaselts Norma (registrikood: 10043950) 01.01.2012 - 31.12.2012 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IVAR KIIGEMÄGI	Vandeaudiitor	25.03.2013
MÄRT-MARTIN ARENGU	Vandeaudiitor	25.03.2013

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	29 108
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 521
Kokku	32 629
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	32 629
Kokku	32 629

Nõukoguga kooskõlastatud ettepanek on suunata 2012. aasta puhaskasum eelmiste perioodide jaotamata kasumisse.

Kasumi jaotamise otsus

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	29 108
Aruandeaasta kasum (kahjum)	3 521
Kokku	32 629
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	32 629
Kokku	32 629

AINUAKTSIONÄRI OTSUSED 8 Aprill 2013

1. AS Norma 2012.a majandusaasta aruande kinnitamine

Kinnitada AS Norma 2012.a majandusaasta aruanne.

2. Kasumi jaotamine

2012. aasta AS Norma puhaskasum on 3 521 141 EUR. Mitte maksta dividende 2012. majandusaasta eest ning jätta kasum jaotamata.

3. Audiitori nimetamine ja tasustamise korra määramine

Valida AS Norma audiitoriks 2013.a majandusaastal Ernst & Young Baltic AS. Audiitorile makstava tasu suurus määratakse audiitoriga sõlmitavas lepingus.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mootorsõidukite muude osade ja lisaseadmete tootmine	29321	76748523	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6500442
Faks	+372 6563134
E-posti aadress	berta.kiop@autoliv.com
E-posti aadress	norma@autoliv.com